TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.

Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela. K. E. Heikkinen

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Kulutusvero ajautumassa haaksirikkoon

Kulutusvero, jota kongressissa siistimmällä nimellä on nimitetty "myyntiveroksi" ja jolla lisättäisiin vuosittain kolmesta viiteen biljoonaan dollariin Amerikan väestön elinkustannuksiin, on jo kongressissa tuomittu häviämään tämän veroasetuksen optimististen vastustajain selityksen mukaan.

Otto Kahn ja pankkiryhmä, minkä keskuudessa hän on tullut huomatuksi, ovat tämän myyntiveron pääasiallisimmat ajajat. Myyntiveron vastustajain johtajana kongressissa on James A. Fear Wisconsinista. Tämä myyntivero aiottiin asettaa ylimääräisen voittoveron tilalle, mikä pakotti rikkaimmat maksamaan jonkun osan sodan kustannuksista.

Pres. Harding suosii myyntiveroa. Kongressimies Frear sanoo, ettei tätä lakia tulla koskaan laatimaan. Ja molemmissa kongressin huoneissa tunnustetaan että tämä veron tuloksena saattaa olla sen puolueen tuhoutuminen, joka on vastuussa sen laatimisesta. Useampi ja useampi republikaani luopuu myyntiveron ajamisesta tultuaan huomaamaan siinä piilevän vaaran, joka saattaa kääntyä poliittisesti heitä itseään vastaan.

On huomattava että Yhdysvaltain kauppakamarin toimeenpanema äänestys myyntiverosta osotti epäluottamusta myyntiveroon. Ja McGill Manufacturing yhtiön presidentti James H. McGill Valparaisosta, Ind., antaa Federated Pressille kerrassaan tuomitsevan lausunnon myyntiverosta.

"Senaattori Smoothin esittämä myyntivero", sanoo McGill, "tulee asettamaan veron alaiseksi jokaisen paunan sokeria, jokaisen leivän, vehnän ja jauhot, joista leipä valmistetaan. Veron alaiseksi joutuisi jokainen pauna lihaa, jokainen vaatekappale, jolla ihmiset pukevat itsensä. Sillä aijotaan verottaa väestöä kehdosta hautaan asti ja pahin seikka tässä verossa on se, että tavallinen tavara myydään ja uudelleen myydään muutamissa tapauksissa seitsemän tai kahdeksan kertaakin ennenkuin se joutuu kuluttajalle, jonka täytyy maksaa veroa jokaisesta myynnistä. Sitäpaitsi tulee jokainen tavaran käsittelijä lisäämään tavaraan jonkun verran, joten kokonaisuudessaan tulee vero olemaan kerrassaan suunnaton.

"Amerikan liike-elämä kärsii nyt jo rasittavasta kuormasta rahtimaksujen korottamisen kautta. Liike-elämä ei voi menestyä sen lisäkuorman alla, minkä Smootin myyntiveroasetus sille asettaisi. Pääasiassa on myyntivero keino, jolla viisi prosenttia väestöstä, joka omistaa kuusikymmentä-viisi prosenttia maan varallisuudesta, aikoo siirtää vero-osuutensa sen jo ennestään raskaasti kuormitetun väestön osan hartioille, joka käsittää yhdeksänkymmentä-viisi prosenttia väestöstä, mutta omistaa varallisuutta ainoastaan kolmekymmentä-viisi prosenttia ja tekee kaiken työn."

Lyhyesti sanoen on Wall kadun pankkiirien yritys siinä epäonnistunut, että liikemiehille ei annettu tilaisuutta nykäistä kansalta noin $5,000,000,000, josta hallitukselle niitten sitten olisi ollut määrä luovuttaa viidennen osan. Siitä huolimatta on Wall katu tässä verotuskysymyksessä kuitenkin saavuttanut osittaisen voiton. Liikanaisten voittojen verottaminen näet tullaan kaiken todennäköisyyden mukaan poistamaan ja suurkapitalistit vapauttamaan "liikettä haittaavasta taakasta".

Hallitus kylläkin kaikesta päättäen jää vaille tuloja, mutta sitä varten opittiin eri hallintodepartementeissa sodan aikana kuluttamaan enemmän kuin varoja oli myönnetty ja näitten velkojen, eli kongressikielessä "vajausten" maksusta kyllä kongressissa aikoinaan jälestäpäin tullaan selkiämään. Pääasia vain on, että tehtailijat ja pankkiirit saavat voittonsa korjattua kassaholveihin, missä ne ovat suojassa verotuksilta ja muilta "häiritsevilta" velvollisuuksilta.

VÄITTÄÄ I. W. W:TÄ KUOLEVAKSI JÄRJESTÖKSI

Se pieni ryhmä, joka v. 1908 erkani I. W. W. liitosta anarkosyndikalismia vastustavan kantansa takia ja joka tunnetaan "Workers International Industrial Unionin" nimellä, on tehnyt kiivaan hyökkäyksen I. W. W:tä vastaan Moskovan taloudellisen kansainvälisen knferenssille alistamassaan raportissa. Tässä raportissa on ilmeisenä tarkotuksena pitää I. W. W. konferenssissa lujilla niistä harkitsemattomista ja asioita tahallisesti vääristelevistä arvosteluista, joita I. W. W:n virallisissa julkaisuissa Kolmannesta Kansainvälisestä oli kasapäälle viime vuoden vaihteen aikoihin.

Yllä viitatussa raportissa väitetään, että I. W. W:n yleinen toimeenpaneva komitea laittomasti olisi keskeyttänyt äänestyksen Kolmanteen Kansainväliseen liittymisestä ja perustellaan väitettä sillä, että silloin kun äänestys keskeytettiin sillä perusteella, että "liitto ei voi liittyä poliittiseen järjestöön poliittista toimintaa vastustavan periaatteensa takia", 1658 jäsentä oli äänestänyt ehdoilla liittymisen puolesta ja 602 liittymistä vastaan. Raportissa edelleen väitetään, että tämän päätöksen johdosta on I. W. W:n keskuudessa noussut sellainen riita, että koko järjestö on ajautumassa karille.

Sitten raportissa jatketaan: "I. W. W. koettaa nyt pelastautua ansaitusta kuolemasta yrittämällä tarttua kiinni International Council of Trade and Industrial Unions'in takin liepeeseen. Mutta siitäkin huolimatta se koettaa pysytellä kiinni poliittisvastaisessa ja anarkosyndikalistisessa politiikassaan." Tästä syystä ilmottaa Workers International Industrial Union Moskovalle alistamassaan raportissa haluavansa "varottaa Kolmatta Kansainvälistä olemaan varoillaan joutuessaan tekemisiin sellaisten ainesten kanssa".

Sitten raportissa väitetään, että I. W. W:n johdossa olevat ainekset ovat äkänneet sitä uhkaavan vaaran. Tätä väitöstä perustellaan sillä kirjeellä, minkä I. W. W:n Moskovaan lähettämä edustaja, George Hardy, on "Solidaritylle", I. W. W:n virallisille pää-äänenkannattajalle, lähettänyt ja joka oli julkaistuna tuon lehden viime maalisk. 12:nnen p. numerossa. Kirjelmässään Hardy viittaa I. W. W:n virallisissa lehdissä olleisiin maailman vallankumouksliikettä vastustaviin ja vääristeleviin artikkeleihin ja sanoo: "Enemmänkin voisin sanoa, mutta odottakaa siksi kunnes palaan takaisin. En voi sanoa teille, mutta teidän täytyy tehdä jotakin. I. W. W. järjestö, joka on eniten maailmassa kunnioitettu työväenjärjestöjen keskuudessa, tulee menehtymään, ellei jotakin tehdä tämän politiikan suitsemiseksi".

Raportissa sanotaan, että niitä muutoksia, joita Hardy toivoo, tuskin voidaan aikaansaada. "I. W. W:ssä näkyviä anarkosyndikalismin leopardintäpliä ei voida muuttaa niitten vaatimuksesta, jotka näkevät näitten tahrojen johtavan kuolemaan. I. W. W:n järjestön jäsenistön henkinen ajattelutapa on kahdentoista vuoden aikana saanut ruokansa jusitä on aina vain syvennetty anarkosyndikalistisella aatemaailmalla, poliittisvastaisilla mielipiteilä, suoralla toiminnalla, sabotagella, pikkuporvarillisella keskittymistä vastustavalla kannalla ja nyt viimeksi bolshevismin vastaisella propagandalla. Jäsenistöä, joka siten on harjotettu ja jonka ajatuskyky siten on kuokittu, ei voida yhdessä yökaudessa muuttaa sellaiseksi, että se vastaisi proletaarisen vallankumouksen vaatimuksia, joka vaatii sekä teollisuus, että valtiollisten työläisten järjestöjen yhteistoimintaa onnistuakseen."

Edellä esitetty lausunto on I. W. W:stä osaksi oikeutettu, mutta osaksi myöskin epäoikeutettu. Siinä ensiksikin pilkistää esille sokea lahkolaisuustappelun kiihko, jossa ei voida nähdä toisin ajattelevassa mitään todellisia hyviä puolia, mutta sen sijaan silmien edessä ovat mustina tahroina vain virheet. Lausunnossa ei oteta lainkaan huomioon niitä suuntavirtauksia, jotka viimeisen vuoden kuluessa ovat lyöneet leimansa I. W. W:hen ja siihen terveeseen vallankumoukselliseen ainekseen, joka tässä järjestössä on toiminnassa todellinen vallankumouksellinen päämäärä silmäinsä edessä. Sen sijaan nähdään ja muistetaan tässä Kolmannen Kansainvälisen taloudellisen järjestön konferenssille alistetussa raportissa vain niitä sokeita hihhuleita, jotka I. W. W. järjestössä ovat koettaneet sinnikkäästi vallitsevaa asemaa käsissään pitää ja joitten tyypillisiä edustajia m. m. suomalaisten i.w.w:läisten keskuudessa ovat vitikaiset, y. m. Kun kuitenkin annetaan lausunto järjestöstä kokonaisuudessa, niin ei ole rehellistä, eikä sillä asiaa palvellakaan, että otetaan esille vain jokin ryhmä ja sen virheitten mukaan kaikkia lähdetään suomimaan. Paljoa asiallisempaa on jaotella järjestö niihin osiinsa, joista se on kokoonpantu; antaa tunnustus siinä missä sen vuoro on ja tuomita siinä missä tuomitsemiselle sija kuuluu.

I. W. W:n joukossa on tällä kertaa valtava aines, joka toimii puhtaasti Kolmannen Kansainvälisen periaatteitten mukaan ja toimittaa itse oman järjestönsä keskuudessa katkeraa akanoitten ja kaunojen selvittelyä nisuista. Noita akanoita on I. W. W:ssä kieltämättä paljon ja itse järjestön suuri hajanaisuus ja eristetyillä alueilla toiminnen vaikeuttaa erittelyprosessin toimittamista, mutta siitä huolimatta tulee tuomion langettamisessa malttaa mielensä ja odottaa taistelun lopullista päätöstä. Ja jos mahdollista auttaa taistelun suotuisaan päätökseen saattamista ennemmin kuin tuomitsemiseksi, päätä ravistelevaksi sivusta katselijaksi heittäytyy.

SYNDIKALISTIVASTAINEN LAKI VOIMASSA 35 VALTIOSSA

Tähän mennessä on syndikalistivastainen laki säädetty ja saatettu voimaan kaikkiaan 35:ssä valtiossa,sekä niitten lisäksi vielä Alaskan ja Hawaiin territoreilla. Vain kahdessa valtiossa oli tämä laki voimassa ennen vuotta 1917, jolloin maan valtasi punaisen peikon hysteria. Kysymyksessä olevassa kahdessa valtiossa sattui sellaiset lait olemaan voimassa muinaisilta ajoilta, ettei niitä tässä hötäkässä tarvinnut ruveta laatimaan. Ne kaivettiin vain esiin vanhoista kätköistä, tarkastettiin ja havaittiin sangen hyviksi. Toinen näistä valtioista oli Tennessee, jossa oli voimassa aivan käyttämätön kapinalaki sisällissodan ajoilta saakka, ja toinen oli New York, jossa McKinleyn murhan jälkeen v. 1902 säädettiin rikoksellista anarkismia vastaan ankara ja kaikkiin tapauksiin sovellutettavissa oleva laki.

Paitsi "rikoksellista syndikalismia" vastaan säädettyjä lakitekeleitä, joita nykyään sangen uutterasti käytetään jokaista luokkatietoista työläistä vastaan tarpeen vaatiessa, on 21:ssä valtiossa voimassa laki, joka kieltää punalipun käyttämisen. Jokaisessa tapauksessa on tämä laki säädetty jälkeen vuoden 1917. Valtiot, joissa tätä lakia ei ole säädetty, ovat maanviljelysvaltioita, joissa ei ole jouduttu teollisuustyöläisten käymien palkkataisteluiten kanssa tekemisiin. Poikkeuksena tästä säännöstä ovat Pohjois Dakota ja Wisconsin, missä pikkuviljelijät ovat estäneet tämän lain säätämisen toiminnallaan.

Erikoisemmin on syndikalismivastaista lakia käytetty työläisiä vastaan Californiassa, Oregonissa, Washingtonissa, Idahossa, Minnesotassa, Kansasissa ja Illinoisissa. Tämän vuoden alkuun mennessä oli kaikkiaan nostettu oikeusjuttuja yhtätoista sataa työläistä vastaan ja tuo luku on tämän vuoden kuluessa huomattavasti olletikin lännen valtioissa lisääntynyt.

KESÄKOULUJEN JÄRJESTÄMISEN AIKA

Lasten kasvatus on yksi niitä tärkeitä tehtäviä, jotka nykyisen kapitalistisen järjestelmän vallitessa eivät saa juuri minkäänlaista huomiota osakseen. Työläiset ovat kykenemättömiä siitä huolehtimaan omien kurjien olosuhteidensa tähden ja kapitalistit taas katsovat että mikäli työläislasten kasvatus on kyseessä, sen tulee olla ainoastaan kurjaa nöyrtymistä, kunnioitusta kapitalistista mailmanjärjestystä kohtaan ja alhaista matelevaisuutta. Kuihuolimatta kiinnitettävä kaikki tenkin olisi työläisten kaikista voimansa tulevan sukupolven kasvattamiseen. Useasti nekin työläiset, jotka lukeutuvat järjestyneiden työläisten riveihin ja ovat niissä ehkä toimineetkin toiset jo vuosikausia, katsovat lastenkasvatusta kuitenkin sormiensa lomitse. Pitävät usein toissaryoisena asiana.

Jokaisen työläisen olisi jokapäiväisessä elämässä koetettava kitkeä pois lapsista kaikki se porvarillinen hapatus mitä lapset saavat kouluissa ja jättää ainoastaan ne tiedot, jotka ovat oikeita ja joista on köyhälistön vallankumoukselle jotain etuja. Usein nytkin kuuluu valituksia että ei nykyiset nuoret välitä meidän harrastuksistamme, kulkevat vaan kaikenlaisten porvarillisten humpuukien perässä. Mutta mitä parempaa voidaan odottaakaan sellaisilta lapsilta, jotka eivät suinkaan ole saaneetkaan kuulla mitään sosialistista ihanteista kouluissa eikä paljon kotonakaan. Tosin vanhemmat ovat olleet ehkä paikkakunnan sosialistiosastossa jäseninä ja toimineet niissä, mutta kotona ei ole lapsille teroitettu mieliin sosialismia sillä tavalla että lapsi sen ymmärtäisi ja että se painuisi lapsen herkkään tunne-elämään sillä tavalla, että hänelle itselleen heräisi halu kysellä ja tiedustella sellaisia eroavaisuuksia esim. köyhien ja rikkaiden lapsien välillä, jotka eroitukset hän usein itse varsin selvästi huomaa.

Huomatessamme tällaisia epäkohtia olisi meidän ruvettava korjaamaan niitä niin pian kuin suinkin sillä meillä ei suinkaan ole tilaisuutta hukata yhdenkään proletaarilapsen henkistä elämää, jonka me suinkin voimme pelastaa. Yhtenä tällaisena pienenä opinahjona lapsillemme katsoisin kesäkoulua, se hyvästi alkuun pantuna ja johdettuna voisi kantaa hyviäkin hedelmiä vallankumouksen vainiolla.

Nyt on taas käsillä aika, jolloin osastojen olisi ryhdyttävä järjestämään kesäkouluja nuorisoa ja lapsia varten. Sitä varten olisi valittava komiteat ja opettajat ja kaikin tavoin pantava asialle niin paljon huomiota, että tämän kesän aikana tulisi tehdyksi jotain tässä asiassa, jossa keskuudessamme on niin paljon laiminlyöntiä tapahtunut.

JUTUN JATKOA

Parjaus on niin halpaa

Tänä aikana kyllä näkee kaiken rehellisen luokkatunteen ja selvän vallankumouksellisen ymmärryksen ja tiedon häväisemistä jos jossakin muodossa, mutta omituisen suruvoittoiselta sentään tuntuu niiden I. W. W. jäsenien ja sen puolesta taistelevien ruokoton häväiseminen, jotka nyttemmin ovat suletut linnaan suorittamaan ennen kuulumattoman pitkäaikaisia vankilatuomioita.

Panemme tässä merkille yhden sellaisen tapauksen.

William Tanner on kulkenut viime aikoina puhumassa K. I. oppien puolesta ja taistellut taantumuksellisten industrialististen unionistien omaksumaa kantaa vastaan. Jäähyväiskirjoituksessaan hän kehoittaa lämpimin sanoin tovereita pysymään uskollisena maailman vallankumouksen suurelle asialle. Hän tekee lainauksia K. I. manifestista ja korottaa hyväksyvät eläköönhuudot sen suurelle asialle. "Golgatalta saakka on vuotanut kapinallisten punainen veri. "Ristiinnaulitkaa esivaltoja vastaan nousseet — historian ja köyhälistön tulkit" on Pilatuksien ja Herodeksien tuomiohuutoina kuuluneet. Sadat tuhannet työväenluokan vapaustaistelijat ovat verissä päin kaantuneet mestauslavoilla ja avoimen taivaan alla. He ovat uhranneet elämänsä kapitalistien tyrannien vallan lopettamiseksi ja proletariaatin valtaan nousemiseksi. Meidän on murhattujen ja vangittujen tovereiden muiston kautta vannottava: Alas riisto- ja sortojärjestelmä", kirjottaa Tanner.

Mutta kaikki tämä ei "Industrialistin toimituksen ja sen kannattajien mielestä ansaitse muuta kuin ruokotonta ja mitä halpahintaisinta parjausta. Likaa, likatulvan päälle oksennetaan Tanneria, Laukkia, Jaakkolaa ja kaikkia punaisia tuplajuulaisia vastaan.

Jonkunlaisella säälin tunteella täytyy meidän todeta, että lännelläkin on huomattavasti näitä kieroja ystäviä, jotka tässä viheliäisessä vallankumouksellisten toverien häväistyksessä haluavat kunnostautua. Esim. Red Lodgessa joku pieni piiskuinen suomalainen joukko, joka sanoo itsensä I. W. W:n paikallisunioksi, lausuu Tannerista näin:

"Wm Tanneriin nähden olemme sillä kannalla, että hänet on viipymättä erotettava I. W. W:n jäsenyydestä määräämättömäksi ajaksi, ja antaa miehen mennä S. S. Järjestön kieli-järjestöön karsinoimaan niitä ja heikäläisiä mielensä mukaan. Meillä on todella muutakin ajattelemista ja tekemistä kuin se asiaton rähjäys, mitä Tanner nykyisin puheissaan ja teoissaan käyttää."

Ja sittenkin nämä ruokottomat ihmiset rohkenevat vaatia rebellisten työläisten kunnioitusta ja toveriluottoa.

Herrasmiesten porsastelua valtion kustannuksella

Rauha näyttää tulevan maksamaan yhtä paljon kuin sotakin, päättäen Englannin hallituksen tilintarkastajan lausunnosta, joka on tehty julkiseksi nyttemmin ja sisältää m.m. seuraavan jutun:

"Lomapäivän johdosta, jonka Britannian rauhanlähetystö vietti Majestic hotellissa Pariisissa elok. 31 p. 1919, on mainitun hotellin isännistö lähettänyt Englannin rahainhoitohallitukselle särjetystä ruoka-astioista, pöytälliinain turmeluksesta, lattiamattojen ja huonekalujen turmelemisesta ja rikkomisesta, jotka kaikki ovat turmeltuneet enempi kuin mitä niiden tavallinen kuluttaminen tai käyttö edellyttää 25,000 puntan laskun.

Samassa reportissa huomautetaan eräästä toisesta valtion virkamiesten porsastelua kuvaavasta seikasta, tämä koskien Ison Britannian elintarvelähetystön oleskelua Yhdysvalloissa, joista enemmistön kylläkin tiedotetaan käyttäytyneen kunniallisella tavalla (mutta vähemmistö nähtävästi ei-kunnioitettavalla tavalla), josta on lähetetty heidän ylimääräisistä porsasteluistaan $16,000 lasku.

Tätä ylimääräistä laskua ei rahaston virasto heti hyväksynyt, vaatien että se summa on saatava kokoon asianomaisilta lähetystön jäseniltä. Elintarveministeri ei ole kuitenkaan onnistunut perimään sitä henkilökohtaisesti, joten hallituksen täytyy kiitisti maksaa näiden herrasmiesten "ylimääräisetkin" porsastelut.

"Big Billy soviettien maassa"

Tämmöinenkin otsikko oli eräässä lehdessä, joka kertoi siitä, että Haywood on mennyt Venäjälle.

— No, jokos Amerikassa tulee pian vallankumous, kysyy Lenin taas Billyltä, sillä se kuuluu olevan ensimäinen mitä tämä amerikalaisille esittää. Vanderlip, joka muuten paljon piti Leninistä, sanoi, ettei se tule kymmeneen tuhanteen vuoteen, mutta Billy voi vastata hiukan optimistisemmin.

Haywood oli takauksella vapaana ja on odottanut Yhdysvaltain ylioikeuden päätöstä syytöksien ja alemman tuomioistuimen päätöksen pätevyydestä, jonka mukaan hän ja 45 muuta I. W. W. jäsentä tuomittiin 10:ksi vuodeksi vankilaan. Kun sittemmin ylioikeuden päätös tuli tunnettuksi ja sen perusteella viranomaiset antoivat määräyksen tuomituille ilmoittautua vankilaan, niin yhdeksän tuomionalaista on jäänyt ilmoittautumatta. Useimmat näistä ovat ulkomailla. Sanomalehdet kertovat Haywoodin olevan Venäjällä. Ja kommunistien edustajiksi itsensä ilmoittavat sekä Haywood itse ilmoittaa, että hän asettaa Kolmannen Internationalen määräykset yläpuolelle kaiken muun ja kun se on antanut hänelle määräyksen olla sen kongresseissa läsnä tämän kevään kuluessa, niin hän on matkustanut Moskovaan.

Ilmoitetaan, että Haywood on elämänsä loppuijän päättänyt pyhittää kommunismin, s. o. vallankumouksellisen sosialismin asialle. Haywood on Amerikan työväenliikkeen tunnetuimpia henkilöitä. Yli kolmekymmentä vuotta hän on ollut työläisten taistelun etumaisia. Persoonallisia kärsimyksiä on hän paljon kokenut. Kuuluisassa Cripple Creekin, Col., taisteluissa oli hän mukana. Kaivostenomistajien hurtat pieksivät häntä, mutta taas hän nousi. Lännen kaivosmiesliitossa Haywood toimi silloin kun tämä järjestö oli parhaimmillaan. Yli kaksi vuotta hän virui Idahon vankilassa silloin kun hän Moyer ja Bettibone olivat vähällä joutua kamalan työnteettäjien salaliiton uhriksi, mutta josta maan työväki tartarmokkaalla esiintymisellään heidät pelasti. Haywood oli Sosialistipuolueessa ja sen toimeenpanevassa komiteassa, mutta tuli erotetuksi kun arvosteli sen opportunista politiikkaa ja kallistui mielipiteeseen, joka halveksi poliittista toimintaa.

Haywood on voimakas agitaattori ja pelkäämätön luokkataistelija. Hänen terveytensä on murtunut viime vuosina, mutta siitä huolimatta hänessä elää työväenluokkaa rakastava henki.

Sukkela mies

Pariisin rauhankonferenssin aikana herätti sanomalehdistön huomiota emiri Feisal, joka toisen arabialaisjoukon johtajana teki Syyriassa palveluksia turkkilaisia vastaan taisteleville englantilaisille. Hänestä kerrotaan monta hauskaa kaskua, m. m. sellainen, että kun erään sanomalehden edustaja kerran tiedusti hänen mielipidettänsä niistä valtiomiehistä, joita hän oli konferenssissa tavannut, vastasi Feisal:

Ne ovat samanlaisia kuin nykyaikaiset taulut. Ne pitäisi ripustaa gallerian seinälle vaan kaukaa katseltaviksi.

Eräänä kertana kun Pichon "Kymmenen miehen neuvostossa" perusteli ranskalaisten oikeutta Syyriaan ristiretkillä, kääntyi Feisal tämän puoleen ja kysyi rakastettavasti:

— En tunne oikein hyvin historiaa, olkaa hyvä kuka meistä voitti ristiretket.

Kerrotaan, että hra Balfour oli kerran tiedustellut Feisalilta, mitä hän piti Englannin hallituksesta. Ja hra Balfour sai vastauksen:

— Se saa minut ajattelemaan karavaania erämaassa. Etäällä näkyy valtava karavaani dromedaareja, jotka laahustavat toistensa jälessä hiekassa. Kun lähestyy karavaania takaapäin, huomaa, että viimeinen dromedaari on sidottu edelliseen ja näin aina kukin vuorostansa edeltäjäänsä. Kun viimein pääsee karavaanin alkupäähän, huomaakin että koko joukkoa johtaa pieni aasi.

Tähti-jättiläiset

Jo kauan aikaa on vanhan maailman tähtientutkijoilla ollut vaikeaa, jos ei suorastaan mahdotonta, kilpailla amerikalaisten ammattitoveriensa kanssa. Yhdysvalloissa voidaan käyttää suunnattomia rahasummia tieteellisiin tarkoituksiin ja sentähden on eräänlaisten tähtitieteellisten huomioiden teko mahdollinen ainoastaan amerikalaisissa tähtitorneissa. Niinpä mainitaan Chicagon tieteellisen seuran julkaisussa eräästä esitelmästä, joka on erittäin huomiota herättävä. Siinä käsitellään "Umschau"n selostuksen mukaan keksinnön täydentämistä, jonka on tehnyt tunnettu Nobel-palkinnon saaja, prof. Albert Michelson Csicagon yliopistossa ja jonka avulla voidaan laskea tähtien halkaisijain pituus. Tämä oppinut käytti uutta menetelmäänsä erään Orionin ryhmään kuuluvan tähden tutkimiseen.

Hnen mittauksensa tuloksena oli, että mainitun tähden halkaisija on 300 kertaa niin suuri kuin auringon ja laajuus suunnilleen yhtä suuri kuin Marsin rata. Jos tämä kiintotähti olisi yhtä lähellä maata kuin aurinko, peittäisi se koko näkyvän taivaan. Sen massa on 27,000,000 kertaa niin suuri kuin auringon. Näiden mittasuhteiden rinnalla ovat meidän aurinkokuntamme tähdet mitättömän pieniä ja antavat meille aavistuksen taivaankappaleista, joiden suuruutta ei ole voitu mitata ja joka on tähän asti tuntunut käsittämättömältä.

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAUKSIA ULKOMAILLA

BOLSHEVIKIEN MENETTELYTAPA ROUTAVUOSINA

Kappale tärkeää historiaa.
(Jatkoa.)

Kolmas osa Leninin ja Zinowjevin kirjasesta käsittelee Internationalekysymystä. Siinä he osottavat ehdottoman välttämättömäksi pesäeron sosiali-sovinisteista ja kehottavat perustamaan kolmatta, todella vallankumouksellisen sosialismin internationalea. Tavattomalla periaatteellisella selvyydellä nuo miehet osottavat jo 1915 välttämättömäksi sen kansainvälisen työväenliikkeen rajankäynnin porvarillisia vastaan, mikä nyt onkin jo melkein kaikissa maissa suoritettu. Silloin jo Venäjän bolsheviikkien puolue kävi proletaarisen internationalen eturivissä, aikana, jolloin viralliset sosialidemokraattiset puolueet harhailivat sinne ja tänne, eksymättä kuitenkaan vallankumouksellisen sosialismin tielle.

Ja kirjottajat selittävät myös mistä johtui Venäjän sos.-dem. työväenpuolueen horjumaton ja selvä kanta. Se on välttämätön tulos Venäjän sosialidemokratian kolmikymmenvuotisesta kehityksestä. Täytyy tutustua sen puolueen historiaan.

Syntyneenä v. 1883 pysyi Venäjän sosialidemokratia aina 90-luvulle asti aatteellisena virtauksena ilman yhteyttä työväen luokkaliikkeen kanssa Venäjällä. 90-luvun alkupuolella tapahtunut yhteiskunnallinen nousu, liikehtiminen ja lakkoliike työväestön keskuudessa tekivät sosialidemokratiasta aktiivisen poliittisen voiman, joka oli eroittamattomasti sidottu työväenluokan taisteluun (sekä taloudellisen että valtiollisen kanssa. Ja juuri tästä ajankohdasta alkaa sosialidemokratian jakaantuminen ekonomisteihin ja iskralaisiin.

Ekonomistit olivat sillä kannalla, että työväelle kuuluu ekonoominen eli taloudellinen taistelu, liberaaliselle porvaristolle valtiollinen. Työväen on rajotuttava vaan tukemaan porvarillisen liberalismin valtiollista taistelua. Se oli sosialidemokratian opportunistisen siiven kanta. Mutta "Iskra" (sen niminen lehti ja lehden ympärille kerääntynyt ryhmä) kävi taistelua ekonomisteja vastaan sosialidemokratian vallankumouksellisten periaatteiden puolesta. Ekonomistit mukautuivat joukkojen takapajulla oloon. "Iskra" kasvatti joukkoja eteenpäin viemään kykeneväin työläisten etujoukon.

Porvarillisdemokraattisen vallankumouksen kausi (vuoden 1905 vallankumous) synnytti sosialidemokratian keskuudessa uuden suuntataistelun, mikä oli suoranaisena jatkona edelliselle. Ekonomistit muuttuivat menshevikeiksi. Vanhan "Iskran" (1900—1903) vallankumouksellisen menettelytavan puolustaminen loi bolshevismin.

Myrskyisinä vuosina 1905—1907 menshevismi oli liberaalisen (vapaamielisen) porvariston kannattama opportunistinen virtaus, joka toi työväenliikkeeseen porvarisvapaamielisiä tarkotusperiä. Sen olemuksena oli työväen luokkataistelun mukautuminen liberalismin (vapaamielisen porvariston) pyrkimysten mukaiseksi. Bolshevismi taasen aivan päinvastoin asetti sosialidemokratisten työläisten tehtäväksi nostaa demokraattinen talonpoikaisväestö vallankumouksellisseen taisteluun vastoin vapaamielisen porvariston häilyväisyyttä ja kavalluksia. Ja työväen joukot, kuten itse menshevikit ovat lakkaamatta tunnustaneet, kulkivat vallankumouksen kestäessä bolshevikkien kanssa kaikissa suuremmissa joukko-esiintymisissä.

Vuoden 1905 vallankumous tarkisti, lujitti ja syventi leppymättömästi vallankumouksellisen sosialidemokratisen menettelytavan Venäjällä. Luokkien ja puolueitten avonainen esiintyminen lakkaamatta paljasteli sosialidemokratisen opportunismin (menshevikkien) yhteyden liberalismin (vapaamielisen porvariston) kanssa.

Vastavallankumouksellinen kausi (1908—1914) aivan uudessa muodossa taasen asetti päiväjärjestykseen kysymyksen sosialidemokratian opportunistisesta ja vallankumouksellisesta menettelytavasta. Menshevismin päävirtaus synnytti likvidaattorisuunnan (josta on ollut jo ylempänä puhe) mikä merkitsisi kieltäytymistä taistelusta uuden vallankumoukseen hyväksi Venäjällä, kieltäytymistä laittomista järjestöistä ja työskentelystä, halveksivine pilkantekoineen "maanalaisuudesta" jne.

Syntyi "Nasha Sarjan" likvidaattoriryhmä, joka tuhansin keinoin tuki, reklamoi ja lellitteli vapaamielistä porvaristoa, tahtoen saattaa työväestön erilleen vallankumouksellisesta taistelusta. Tämän opportunistisen ryhmän sulki pois puolueesta Venäjän sos.-dem. työväenpuolueen kongressi 1912 monien menshevikkiryhmien raivokkaasta vastustuksesta huolimatta. Enemmän kuin kahden vuoden kuluessa (1912—1914) käytiin sitkeätä kahden sosialidemokratisen puolueen välistä taistelua. Toista puoluetta edusti keskuskomitea, toista menshevikkien järjestävä komitea, toista "Pravda" lehti ja toista "Luche" lehti, toista duuman pravdalainen eli marxilainen työläisryhmä, toista Tseidsen johtama likvidaattorien sos.-dem. duumaryhmä.

Puolestaan uskollisuutta puolueen vallankumouksellisille perinnäistavoille, tukien alkanutta työväenliikkeen nousua, yhdistäen laillisen ja laittoman järjestön, lehdistön ja kihotustyön, "pravdalaiset" kokosivat lujasti ympärilleen tietoisen työväenluokan valtavan enemmistön, samaan aikaan kuin likvidaattorit nojasivat kaikin puolisen porvarillis-liberalisten ainesten kannatukseen. Vallankumouksellisen kannan edustajat pysyivät lujasti yhdistettynä puolueena, mutta menshevikit eivät kyenneet kokoamaan joukkoaan kiinteäksi ryhmäksi, joka olisi voinut asettua sosialidemokratiaa johtamaan.

Katsauksensa lopulla kirjottajat määrittelevät puolueen tehtävät seuraavasti:

Sosialidemokratia Venäjällä syntyi porvarillis-demokratisen vallankumouksen (1905) edellä sekä lujitti vallankumouksen ja vastavallankumouksen aikana. Venäjän takapajulla olo selittää pikkuporvarillisen opportunismin virtauksen ja vivahduksien erinomaisen runsauden meillä, mutta marxilaisuuden vaikutus Europassa sekä laillisten sosialidemokraattisten puolueitten suuruus ennen sotaa tekivät meidän mallikelpoisista liberaaleista miltei — "järkevän, europalaisen" (ei-vallankumouksellisen) "marxilaisen" teorian ja sosialidemokratian kannattajia. Työväenluokka Venäjällä ei ole voinut kokoonpanna puoluettansa muuten kuin ratkaisevassa kolmikymmenvuotisessa taistelussa kaikkia opportunismin eri vivahduksia vastaan. Kokemus vleismaailmallisesta sodasta, joka tuotti europalaisen opportunismin (joka ilmeni toisessa internationalessa) häpeällisen romahduksen selä lujitti liittoa meidän (porvarillisten) kansallisvapaamielistemme ja (sosialidemokraattisten) sosiali-shovinistien likvidaattorien välillä, yhä enemmän vahvistaa vakaumustamme siitä, että puolueemme edelleenkin tulee kulkea samaa johdonmukaisesti vallankumouksellista tietä.

Periaatteellisesti niin luja ja käytännöllisissä taisteluissa niin karaistunut puolue kuin bolsheviikkien puolue on ollut, voi ainoastaan olla kykenevä sitte historiallisena vuotena 1917 ja jälkeenkin päin, johtamaan voitollisesti sosialistista vallankumousta. — Marius.